

HEMMA MED VINDEN

Några ord om vindkraftparken i Viksjö

NYSÄTER
WIND FARM

”Med vindkraft kan vi överlämna ett lite bättre samhälle till våra barn och barnbarn.”

John Childs
VD för Nysäter Wind

Hej John! Varför bygger du och Nysäter Wind en av Europas största vindkraftparker utanför Viksjö?

Det korta svaret är att vindkraft är den billigaste och mest effektiva energikällan som kan byggas ut storskaligt i Europa idag, och just i det här området är vindförhållandena fantastiskt bra. Det längre svaret är att vindkraft gör Sveriges elsystem mer stabilt och bidrar till målet om 100 procent

förnybar el. På så vis kan vi överlämna ett lite bättre samhälle till våra barn och barnbarn.

Hur hamnade du i vindkraftsindustrin?

Som ingenjör gillar jag att lösa problem, oavsett om det handlar om att bygga en vindkraftpark eller att bygga mitt eget hem, vilket jag gjorde när jag flyttade till Sverige och Malmö för drygt tio år sedan. Jag är ursprungligen från nordvästra England, man kan säga att det var vindkraften som tog mig till Sverige. Sverige ligger verkligen i framkant när det gäller att ställa om till modern och hållbar energi.

Vad gillar du att göra när du är ledig?

Jag var tidigare en rätt lovande simmare, numera ägnar jag mig åt alla möjliga former av sport som extremcykling och triathlon. Jag gillar att utmana både hjärnan och kroppen, gärna samtidigt.

Varför bygger ni vindkraftparken just i Viksjö?

Förutsättningarna här är verkligen perfekta. Dels vindläget förstås men också den positiva inställningen från såväl markägarna som kommunen och de boende i området. Relationen med lokalsamhället är avgörande eftersom vindkraftverken ska stå här i många år.

Vem ligger bakom projektet?

Nysäter Wind ägs till 80 procent av Energy Infrastructure Partners och till 20 procent av RWE Renewables Sweden. En vindkraftpark kräver enorma investeringar och därför är ofta utländska investerare inblandade. De flesta som jobbar på plats är dock rekryterade från lokalområdet, liksom de som ska sköta parken när den är klar. Elen som utvinns kommer att kopplas in på det svenska nätet och användas av svenska hushåll.

Går det att bygga storskalig vindkraft och samtidigt värna naturen?

Ja, det är jag övertygad om. Men låt oss samtidigt vara ärliga, alla energislag har fördelar och nackdelar. På det stora hela är vindkraften en fantastisk energikälla med en begränsad miljöpåverkan. Vindkraftsprojekt föregås alltid av en gedigen miljöprövning, och det har såklart gjorts i det här fallet. Vi genomför ständigt översyner för att se till att vi lever upp till kraven på att skydda naturen.

Kommer ni att återställa området efter att vindkraftparken byggts färdigt?

Ja, det är vi ålagda att göra. Faktum är att återställningsarbetet efter konstruktionsfasen redan pågår och fortsätter löpande. Detta granskas kontinuerligt av länsstyrelsen och hittills har de varit väldigt nöjda. När vindkraftverken en dag i framtiden ska monteras ner helt och hållet kommer också det att göras på ett miljömässigt hållbart sätt.

Kommer det vara möjligt att exempelvis plocka svamp eller jaga för den som vill i området när vindkraftparken är klar?

Självklart, när parken är färdig kommer du att kunna gå runt där ungefär som du gjorde tidigare. Jag ser fram emot att ta en promenad där själv så småningom, och jag hoppas att många av er vill göra det också!

Hur påverkas de boende i området av parken?

Den huvudsakliga påverkan sker nu, under tiden vi bygger. Som många har märkt har det varit tunga transporter genom Viksjö och mycket arbete som pågår i skogen. Men när vindkraftparken väl är klar kommer det att lugna ner sig. Vi har också kommit överens med lokalsamhället om en vindkraftsfond på drygt en miljon kronor om året. Den ska gå till lokala projekt inom näringsliv, sport, kultur och fritid. Jag tycker det är viktigt att också lokalsamhället får ta del av vinsten från vindkraften.

Hur har ni tagits emot av lokalbefolkningen?

Folk har varit jättevänliga! Jag har full förståelse för att vi orsakar en hel del besvär under tiden vi bygger parken, men vi har verkligen blivit bemötta positivt. Vi har dialog med alla boende som vill och ordnar regelbundna träffar med information och möjlighet till frågor och diskussion.

”Parken bidrar till att vi på sikt kan bibehålla servicen i byn.”

”För oss har vindkraftparken varit och är något väldigt positivt och roligt. Vi får träffa massor av trevliga människor från många olika länder och projektet har bidragit till att vi haft en god utveckling och även kunnat investera en del i verksamheten. Utan parken hade pandemin säkert slagit hårt mot vår verksamhet, då vi inte kunnat genomföra de evenemang som vi brukar.

Så ur mitt perspektiv tycker jag att parken bidragit till att bibehålla samhällsutvecklingen och servicen i byn. Men jag har också stor förståelse för de som är kritiska, ingreppen i naturen är stora. Jag hoppas verkligen inte att olika åsikter kring vindkraften splittrar den fina sammanhållning vi har i byn.

Det talas om en vindkraftpeng, den blir bra för byn. Framtida service och underhåll av parken genererar arbete och det är positivt både för lokala entreprenörer och för oss som får ett större kundunderlag. Det behövs för att på sikt bibehålla servicen i byn.

Som det låter kommer det även efter projektet att bli ett antal arbetstillfällen i byn. Det skulle ju vara positivt.”

Namn: Monica Näslund

Kort om Monica: Kom till Viksjö för sju, åtta år sedan tillsammans med sin familj. Efter att ha sålt en ICA-butik i Sundsvall köpte familjen så småningom den fastighet som idag är retrobutiken och -restaurangen Mat & Nostalgj, en gemensam dröm de delade. Bor växelvis i lägenheten i Viksjö och villan i Indal.

”Jag hoppas att parken kan skapa jobb för oss Viksjöbor.”

”Tack vare mitt arbete på länsstyrelsen var jag tidigt medveten om planerna på vindkraft i området. Jag har nog ganska bra koll på vad som har hänt och händer i detta gigantiska projekt.

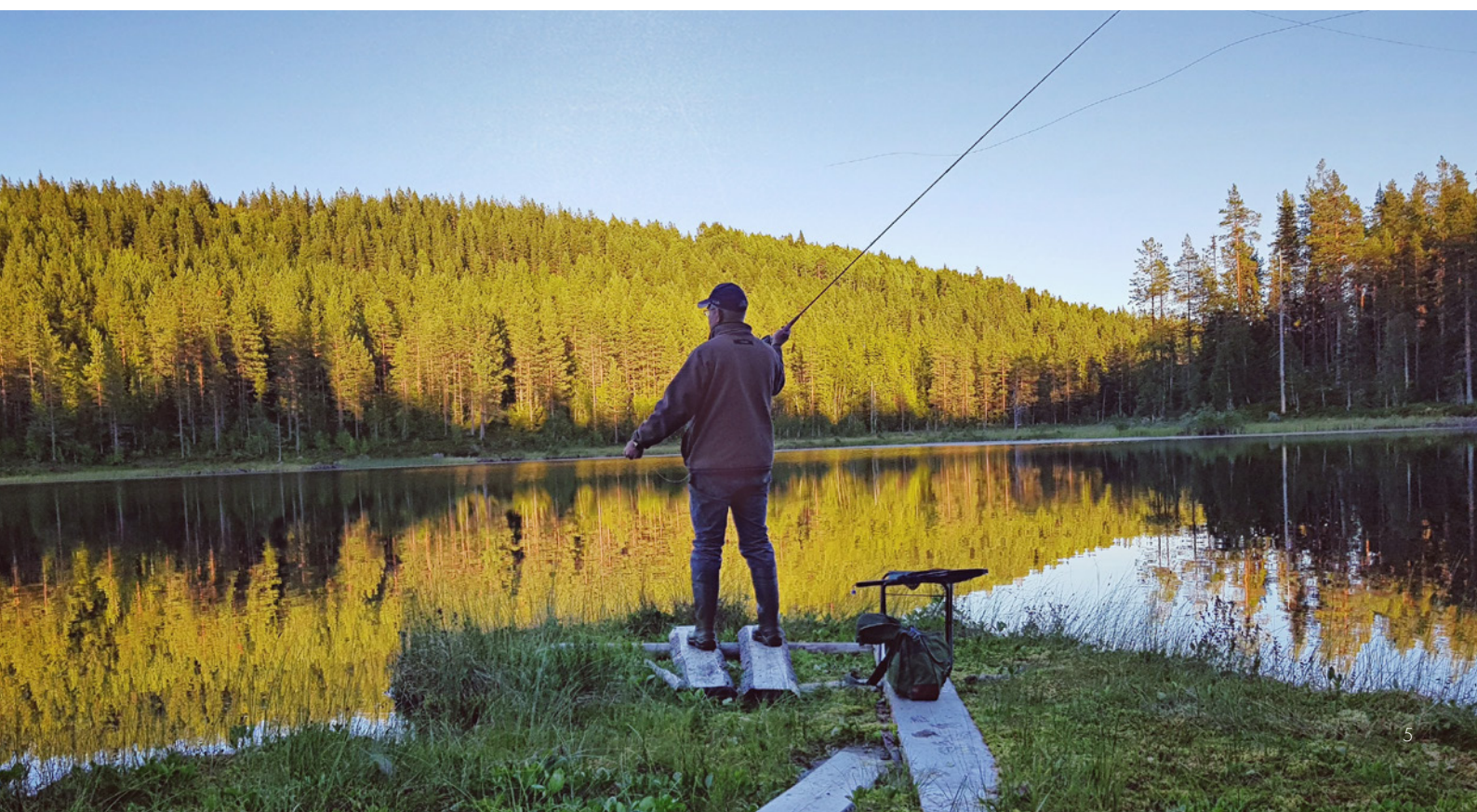
Mitt intresse för naturvård är stort och självklart innebär vindkraftparken en stor förändring i Viksjös omgivning, det kan ingen förneka. Men om några år har det förhoppningsvis sjunkit in mer i medvetandet hos oss som bor här. Projektet är prövat av berörda instanser och alla tillstånd är givna.

Det blir intressant att se hur den vindkraftfond som skapats genom Nysäter Wind kommer att tillföra värden till bygden. Tack vare fondens medel blir det möjligt att genomföra sådant som annars vore ekonomiskt omöjligt. För föreningslivet men förhoppningsvis även inom företaget.

Ja, det är nog så att framtiden får utvisa hur dessa parker kommer att fungera ihop med Viksjöborna. En önskan för framtiden är naturligtvis att vindparken ska direkt eller indirekt generera så många jobb som möjligt till oss Viksjöbor. Jag tänker bland annat på tillsynen av parkerna, som kommer att vara ett faktum i Viksjö åtskilliga årtionden framöver.”

Namn: Lars-Ola Norén

Kort om Lars-Ola: Viksjöbo sedan födseln och numera pensionär. Utbildad biolog som under många år arbetat med naturvård på länsstyrelsen. Har varit och är fortfarande ideellt engagerad i flera föreningsverksamheter i Viksjö, särskilt i fiskevårdsområdet och verksamheten vid Västanåfallet natur & kulturcentrum.

”Det är till mig man ringer om det händer något.”

Margareta Stark
Bas-U/HSE Manager för Nordex

Vem är du och vad gör du i projektet?

Jag har arbetat på Nordex, som är huvudentreprenör för hela projektet, sedan i januari i år. Men jag har lång bakgrund inom vindkraftsbranschen och har arbetat med många olika vindkraftsprojekt under 15 års tid, mestadels i norra Sverige.

Varför började du jobba med vindkraft?

Det var det berömda bananskalet som jag halkade in på! Jag fick frågan om jag kunde hjälpa till lite med ett vindkraftsprojekt utanför Hudiksvall där jag bor, och så småningom fick jag fast tjänst där. Under mina 15 år har mycket hunnit förändras och förbättras. Nuförtiden jobbar vi mycket mer professionellt, framför allt har det kommit tydliga regler kring säkerhet, hälsa och miljö inom vår bransch. Det är just de frågorna jag jobbar med nu i Nysäterprojektet i rollen som Bas-U.

Vad gör en Bas-U?

Som Bas-U är jag huvudansvarig för säkerhet, hälsa och miljö. Jag ser till att alla entreprenörer i projektet är behöriga att utföra sina arbeten. I ett så här stort projekt är det många som är på plats och mycket som måste koordineras. Alla måste göra en riskbedömning och förklara hur de ska jobba säkert. Jag är den som accepterar de här bedömningarna. Jag jobbar också med miljöfrågorna och ser till att vår miljöpåverkan inte blir större än vad vi har tillstånd för.

Hur ser en vanlig dag på jobbet ut?

Jag försöker vara ute i verksamheten så mycket som möjligt. Jag ska finnas på plats och veta allt som sker, det är till mig man ringer om det händer något. Men det blir rätt mycket tid vid datorn också.

Vilka är de största säkerhetsriskerna i ett sådant här projekt?

Eftersom det här är ett ganska stort projekt med många vindkraftturbiner måste ett antal olika processer pågå samtidigt. Det kan handla om elinstallationer, tunga lyft, transporter eller markarbeten. Det ställer höga krav på samordning.

Hur påverkas arbetet av pandemin?

En tråkig sak med pandemin är att vi inte har kunnat vara så öppna som vi hade velat. Normalt sett brukar jag bjuda in besökare som vill komma och titta på arbetet men det har inte riktigt gått nu. Jag hoppas att det blir ändring på det.

Hur trivs du i området?

Vi har blivit så väl bemötta av lokalbefolkningen. Jag har hyrt en bostad i området där jag bor i veckorna och jag trivs hur bra som helst!

”Ett lyft för näringslivet lokalt.”

Anders Söderberg
Distriktschef Skanska, väg och anläggning Region Norr

Vad gör du på Skanska?

Jag jobbar som distriktschef på Distrikt Infra, Skanska väg och anläggning Region Norr. De senaste åren har jag jobbat med ett antal större vindkraftsprojekt, men jag har också varit inblandad i helt andra infrastrukturprojekt som vägar, järnvägar och vattenkraft. Jag har även jobbat med infrastrukturprojekt i Malmfälten. Det är framför allt de större och mer komplexa projekten som hamnar hos oss på Infra. Jag bor i Örnsköldsvik där jag också är född och uppvuxen och jag åker vanligtvis till Viksjö en till två dagar i veckan, men nu med pandemin blir det tyvärr mer sällan.

Vad gör Skanska här?

Vi bygger vägar och kranplaner så att stora mobilkransar ska kunna ta sig fram och resa vindkraftverken. Betongfundamenten till vindturbinerna gjuter vi på plats, vi har en egen betongstation där vi tillverkar betongen. De största fundamenten kräver hela 900 kubikmeter betong. Det blir också en hel del arbete med att städa upp efteråt och återställa naturen så mycket som möjligt.

Vilka maskiner använder ni?

Eftersom vindkraftverken är enorma konstruktioner krävs riktigt stora grävmaskiner, bandschaktare och dumprar. Och för att anlägga vägar behöver vi krossa berg i en bergtäkt på området, vi har truckar som kan ta upp till 90 ton krossat material åt gången.

På vilket sätt gynnar det här projektet närområdet?

Det skapar många jobb i regionen och nästan alla som jobbar för oss i projektet, som mest uppåt 100 personer, kommer från Västernorrland. Dessutom är det ett lyft för näringslivet lokalt när vi hyr tillfälliga bostäder eller handlar mat i området.

Hur är din relation till de boende i området?

Vi har blivit så väl bemötta av alla som bor i Viksjö, vi har bara gott att säga om alla vi har träffat!

Conrad Atkinson
Projektledare för RWE Renewables på plats.

”Vi pausar arbetet när temperaturen sjunker under -20 grader.”

Vad gör du och ditt team i projektet?

Jag är projektledare för RWE:s ingenjörsteam på plats. Vi övervakar byggandet av vindkraftparken och ser till att arbetet görs i enlighet med kontraktet, miljötillståndet och kraven på hälsa och säkerhet.

Vilka jobbar i ditt team?

Ett antal specialister inom byggande, teknik, hälsa och säkerhet. De kommer både härifrån trakten och från andra delar av Europa.

Vilka är de största utmaningarna i sådana här projekt?

Att hålla tiden, budgeten och upprätthålla kvaliteten. Hälsa, säkerhet och miljö är hela tiden i fokus, och det är särskilt utmanande i ett projekt som sträcker sig över 77 kvadratkilometer med sammanlagt över 150 kilometer anslutningsväg. Vissa dagar har vi haft över 50 separata arbetsprocesser igång. Det kräver noggrann samordning och övervakning.

Hur är väderförhållandena?

Vintervädret har stundtals varit tufft med sträng kyla och djup snö. De lokala entreprenörerna är vana vid sådana förhållanden men vi pausar allt arbete när temperaturen sjunker under -20 grader. Nu är vi glada att våren kommit, dagsljuset under sommarmånaderna gör att vi kan jobba nästan 24 timmar om dygnet.

Vilken roll kommer RWE Renewables att ha när vindkraftparken är klar?

Vi kommer att hantera drift och underhåll av vindkraftparken på uppdrag av Nysäter Wind. Vi har snart ett team på plats som ska jobba med det.

Bor du själv i området?

Ja, jag flyttade till Sundsvall från Storbritannien sommaren 2019 tillsammans med min fru och dotter och det är jag glad för. Sundsvall är en levande stad med intressant historia som återspeglas i stadskärnans arkitektur. Pandemin har förstås begränsat det sociala livet men vi älskar möjligheterna till friluftsliv med blåbärsplockning på sommaren, svampletande på hösten och skidåkning på vintern. Vi stortrivs!

"90 %

av årets timmar levererar vindkraften el."

Charlotte Unger Larson

Senior rådgivare på RWE Renewables Sweden, har tidigare varit VD på branschorganisationen Svensk Vindenergi och jobbat på Energimyndighetens Vindkraftscentrum i Jämtland som näringslivsutvecklare.

Varför är det viktigt att bygga ut vindkraften i Sverige?

Först och främst eftersom vi befinner oss i en klimatkris, och vindkraften ger oss förnybar energi. Vindkraften gör att vi kan knuffa bort fossil energi ur systemet.

Men Sveriges elproduktion är väl redan till största del fossilfri?

Ja, men med vindkraft kan Sverige exportera mer el till övriga Europa och på så sätt hjälpa till att trycka ut exempelvis kolkraft.

På vilket sätt gynnas lokalbefolkningen av vindkraftsutbyggnaden?

Vindkraft ger arbetstillfällen, framför allt utanför storstäderna. Det skapar många nya jobb, dels när man bygger vindkraftsparken, dels under de cirka 30 år som den producerar el och behöver skötas om. Det är direkta jobb med service och kontroll av parken, men också indirekta jobb som mat och logi för de som jobbar där. Det ger i sin tur skatteintäkter och bidrar till hela kommunens och regionens utveckling.

Varför bygger man vindkraft främst i Norrland, kan man inte bygga i södra Sverige?

Man började faktiskt att bygga mycket vindkraft i södra Sverige, efterhand har man dragit sig mer och mer norrut. Det beror till stor del på att det är lägre befolkningstäthet i mellersta och norra Sverige men också på att det finns många bra vindlägen. Framöver kommer det också byggas en hel del ute till havs, och då framför allt längs kusterna från mitten av Sverige och söderut.

Men vindkraften fungerar ju bara när det blåser?

Ja, men ungefär 90 procent av årets timmar levererar vindkraften el. På hösten och vintern när vi behöver som mest el, då levererar också vindkraften som mest. Vind och sol är en bra kombination eftersom sol producerar mest på sommaren. Och så har vi bra lagringsmöjligheter i vattenkraften, när det inte blåser kan man släppa på mer vatten genom turbinerna.

Kan man förena storskalig vindkraftsutbyggnad med att värna skogen och naturen?

Ja det måste gå, för båda delarna är viktiga. Här har projektörerna det största ansvaret, både för den miljömässiga och den sociala hållbarheten. När man planerar för ett nytt projekt är det jätteviktigt att starta dialogen med lokalsamhället så tidigt som möjligt så att alla ska kunna vara med och påverka utvecklingen. Här får man inte slarva.

Hur upplever du debatten om vindkraften på lokal nivå?

Jag bor själv i Krokom i Jämtland sedan fyra år tillbaka, i en liten by med bara fem hushåll. Här i kommunen och länet har det varit mycket debatt om lokala vindkraftsprojekt. Jag har full förståelse för att det är olika intressen som måste vägas mot varandra, samtidigt tror jag det är viktigt att man ser saken ur ett större perspektiv. Hur kan vår kommun utnyttja de möjligheter som finns här och hur kan vi vara med och bidra till större värden för hela samhället?

VINDKRAFTEN OCH KLIMATET

Världens länder har ställt sig bakom Parisavtalet, som handlar om att hålla den globala uppvärmningen långt under två grader och helst under 1,5 grader. Om vi ska lyckas måste världens energisystem ställas om från kol och olja till förnybar energi som vind och sol.

Sveriges elproduktion är till största del redan fossilfri, men när vi i framtiden elektrifierar samhället och ställer om till elbilar och fossilfri stålproduktion kommer det behövas mycket mer el. Därför behöver vi bygga ut elproduktionen rejält, och då är vindkraften en av de bästa energikällorna både för klimatet och kostnadsmässigt.

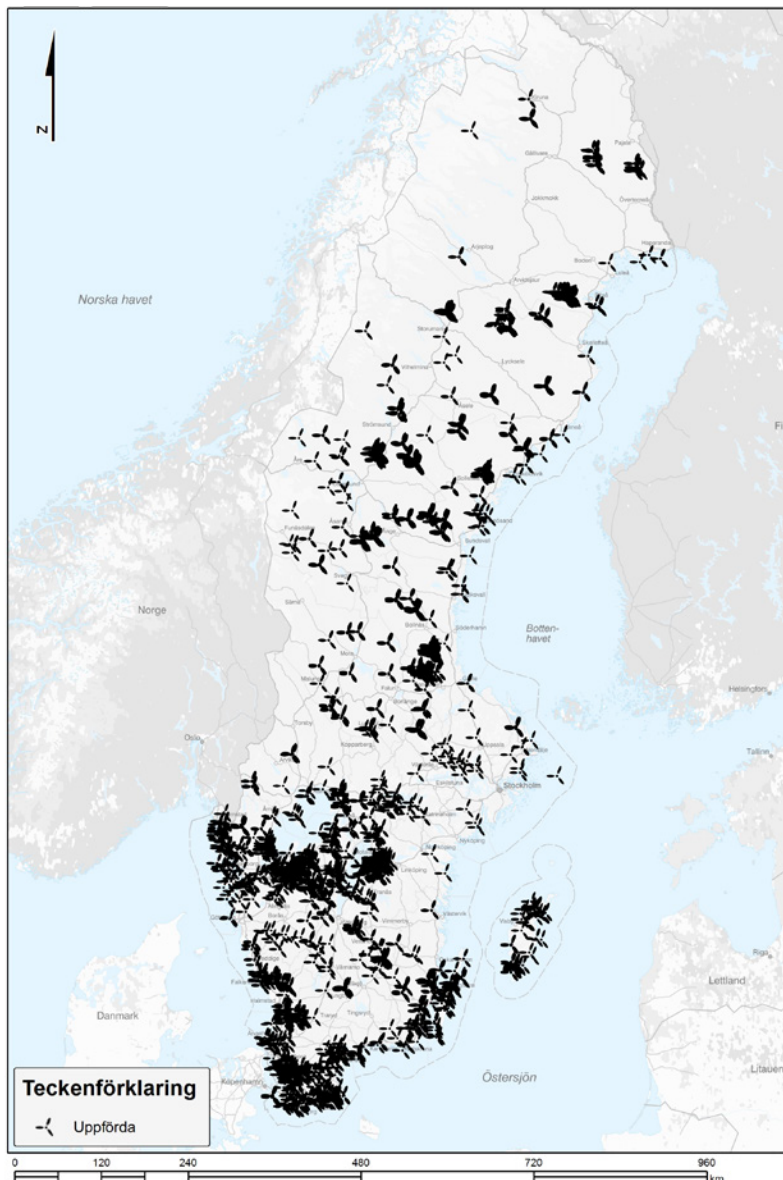
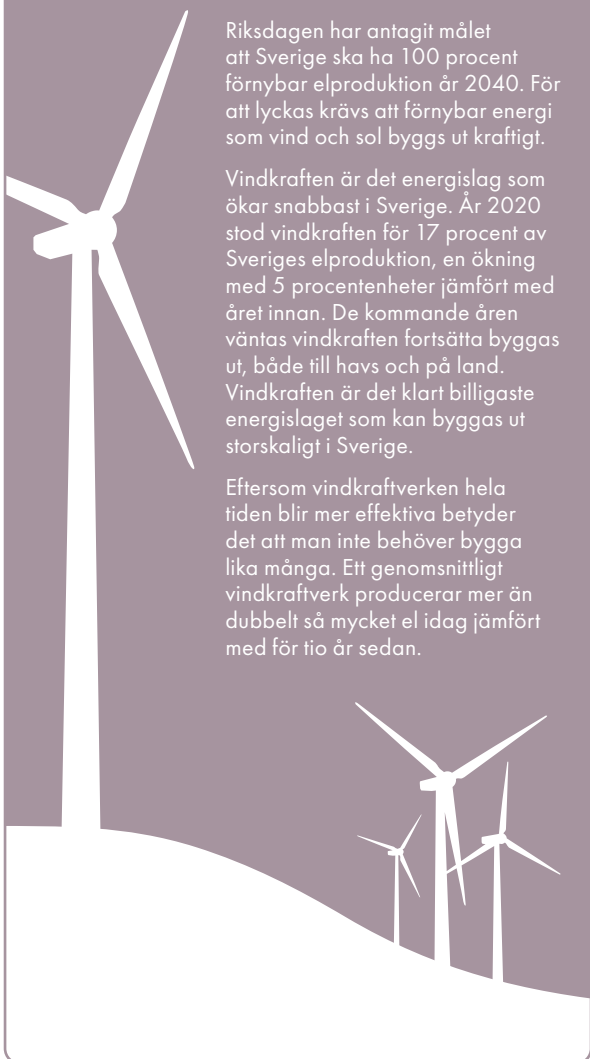
Eftersom Sverige producerar mer el än vad vi konsumerar kan vi också exportera el till övriga Europa och därmed "knuffa bort" smutsig kolkraft.

VINDKRAFTEN I SVERIGE

Riksdagen har antagit målet att Sverige ska ha 100 procent förnybar elproduktion år 2040. För att lyckas krävs att förnybar energi som vind och sol byggs ut kraftigt.

Vindkraften är det energislag som ökar snabbast i Sverige. År 2020 stod vindkraften för 17 procent av Sveriges elproduktion, en ökning med 5 procentenheter jämfört med året innan. De kommande åren väntas vindkraften fortsätta byggas ut, både till havs och på land. Vindkraften är det klart billigaste energislaget som kan byggas ut storskaligt i Sverige.

Eftersom vindkraftverken hela tiden blir mer effektiva betyder det att man inte behöver bygga lika många. Ett genomsnittligt vindkraftverk producerar mer än dubbelt så mycket el idag jämfört med för tio år sedan.

FAKTA OM NYSÄTER WIND

- När hela vindkraftparken är utbyggd kommer turbinerna leverera nästan 1 700 miljoner kWh per år.
- Vindkraftverken kommer vid högsta toppen på rotorbladet vara 220 meter, högre än Sveriges högsta byggnad Turning Torso. Det innebär att man kan nå stabilare vindar och därmed producera mer el.
- Parken använder Nordex senaste turbinteknik på 3,9–4,5 MW, och med rotordiameter på 130–150 meter. Turbinerna sveper över ett område större än en fotbollsplan.
- Totalt blir det 114 vindkraftverk i parken.
- Parken består av två delar, Hästkullen (73 turbiner) och Björnlandhöjden (41 turbiner).
- Vindkraftparken börjar producera el under 2021.
- Byggherre är Nysäter Wind.
- Nysäter Wind ägs av Energy Infrastructure Partners (80%) och RWE Renewables Sweden (20%). För mer info se företagens respektive hemsidor energy-infrastructure-partners.com och se.rwe.com
- RWE Renewables är ägarrepresentant på plats.
- Som mest har över 600 personer arbetat samtidigt på plats. Många av dem kommer från Västernorrland.

NYSÄTER

WIND FARM

nysaterwind.se